

min of meer tweeslachtig zijn, eenerzijds psychopatholoog, anderzijds anatoom-physioloog. Wie de studie der anatomie en physiologie verwaarloost, begaat een fout, maar wie zich hiertoe blijft beperken en wacht op een „vollendete” anatomie-physiologie (een onbereikbaar ideaal in dit geval), maakt zich schuldig aan een nog grooter fout. Zoowel in het anatomisch als in het psychologisch laboratorium is de psychiater op zijn plaats en blijft hij voeling houden met zijn eigen vak. Hierbij moet echter voor ons de zoogenaamde „*einzelwissenschaftliche*” psychologie opgeëischt worden.

Wie daarnaast de filosofische psychologie wil bestudeeren, zal geen overbodig werk doen; hare beteekenis kan op één lijn gesteld worden met die der natuurphilosophie, de filosofie der anorganische en organische wetenschappen. Een directe beteekenis voor de psychiatrie kan echter aan de filosofische psychologie niet worden toegeschreven. Dit heeft de historie geleerd van hen, die zich juist tot deze studie aangetrokken gevoelden en luttel gepraesteed hebben op het eigenlijke gebied der psychopathologie. Met eenig *dédain* keken ze wel neer op de werkers, die niet doorkneed waren in de problemen van de theorie der kennis of in de metaphysische problemen, voor de praktische vragen echter, die om oplossing vroegen, gevoelden zij weinig of niets. Wel hooren wij van de zijde der vakpsychologen bedenkingen tegen zulk een opvatting in dezer voege: „es ist ganz zweifellos, dass der unphilosophische Wissenschaftler, insbesondere der unphilosophische Psychologe Gefahr läuft, in Spekulationen schlimmster Art zu verfallen, wenn er seine Disziplin betreibt, ohne auch ihren philosophischen Kern im Auge zu behalten ¹⁾”, maar we meenen met KÜLPE, dat de verbinding van de beide terreinen de arbeidskracht van een enkel mensch te boven gaat en vaak niet in overeenstemming is met zijn talent

¹⁾ ANSCHÜTZ, Tendenzen im psychologischen Empirismus der Gegenwart. Archiv für die ges. Psych. Bd. XXV, S. 195.